

OPINIA RZECZNIKA GENERALNEGO
DÁMASA RUIZA-JARABA COLOMERA
przedstawiona w dniu 20 stycznia 2004 r.¹

1. Front national, będący francuską partią polityczną, wniósł odwołanie od wyroku Sądu Pierwszej Instancji z dnia 2 października 2001 r. w sprawie T-327/99, oddalającego, jako bezzasadną, jego skargę o stwierdzenie nieważności decyzji Parlamentu Europejskiego z dnia 14 września 1999 r. o rozwiązaniu ze skutkiem wstecznym Grupy Technicznej Posłów Niezrzeszonych (TPN) — Grupy Mieszanej.

2. W odpowiedzi na to odwołanie instytucja wspólnotowa wniosła odwołanie wzajemne, wnosząc o uchylenie przez Trybunał zaskarżonego wyroku w części uznającej skargę za dopuszczalną. W przypadku przyznania racji Parlamentowi Europejskiemu skarga Front national winna zostać uznana za niedopuszczalną.

I — Skarga o stwierdzenie nieważności

A — Ramy prawne

3. Artykuł 29 regulaminu Parlamentu Europejskiego w wersji obowiązującej od dnia 1 maja 1999 r.², zatytułowany „Tworzenie grup politycznych”, stanowi:

„1. Posłowie mogą zrzeszać się w grupy według pokrewieństwa politycznego.

2. Każda grupa polityczna składa się z posłów wybranych z więcej niż jednego Państwa Członkowskiego. Minimalna liczba posłów konieczna do utworzenia grupy politycznej wynosi dwudziestu trzech, jeżeli pochodzą oni z dwóch Państw Członkowskich, osiemnastu, jeżeli pochodzą z trzech Państw Członkowskich, oraz czternastu, jeżeli pochodzą z czterech lub większej liczby Państw Członkowskich.

1 — Język oryginału: hiszpański.

2 — Dz.U. L 202, str. 1.

3. Poseł może należeć tylko do jednej grupy politycznej.

4. Utworzenie grupy politycznej winno być zgłoszone Przewodniczącemu. Zgłoszenie to zawiera nazwę, nazwiska członków oraz skład prezydium grupy.

5. Powyższe zgłoszenie utworzenia grupy politycznej jest publikowane w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*.

4. Zgodnie z art. 30 tego regulaminu, odnoszącym się do posłów niezrzeszonych:

„1. Posłowie, którzy nie należą do żadnej grupy politycznej, mają do dyspozycji sekretariat. Szczegółowe warunki są ustalane przez Prezydium na podstawie propozycji Sekretarza Generalnego.

2. Prezydium określa również status i prawa parlamentarne tych posłów.”

5. W myśl art. 23 regulaminu w skład Konferencji Przewodniczących wchodzi Przewodniczący Parlamentu i przewodniczący grup politycznych z pra-

wem głosu oraz dwóch przedstawicieli posłów niezrzeszonych, którzy uczestniczą w posiedzeniach bez prawa głosu. Ponadto grupy polityczne mogą przedkładać projekt uchwały na zakończenie debaty o wyborze Komisji (art. 33) oraz uczestniczyć w delegacji Parlamentu do komitetu pojednawczego (art. 82). Ponadto art. 137 regulaminu przyznaje grupom politycznym prawo składania wyjaśnień, nieprzekraczających dwóch minut, dotyczących sposobu głosowania.

6. Regulamin przewiduje również podejmowanie inicjatyw przez grupę polityczną lub co najmniej 32 posłów w zakresie następujących uprawnień:

— proponowanie kandydatur na stanowiska Przewodniczącego, wiceprzewodniczących i kwestorów (art. 13);

— wnoszenie pytań do Rady lub Komisji oraz wnioskowanie o ich wpisanie „do porządku dziennego obrad Parlamentu” (art. 42);

— przedstawianie propozycji zaleceń dla Rady w kwestiach objętych tytułami V i VI Traktatu UE lub w przypadku gdy nie skonsultowano się z Parlamentem

w sprawie umowy międzynarodowej objętej zakresem art. 97 lub 98 (art. 49);

szością głosów w obecności co najmniej jednej trzeciej posłów. W razie odrzucenia wykładni sprawę przekazuje się ponownie do komisji.

— składanie poprawek do wspólnego stanowiska Rady (art. 80);

— zwracanie się o przeprowadzenie debaty w trybie pilnym (art. 112).

5. Wykładnie, wobec których nie wniesiono sprzeciwów, jak również te, które zostały przyjęte przez Parlament, wpisuje się kursywą, wraz z decyzjami podjętymi odnośnie do stosowania regulaminu, w formie uwag wyjaśniających do odpowiedniego artykułu lub artykułów regulaminu.

7. Zgodnie z art. 180 regulaminu:

6. Uwagi te stanowią precedensy dla stosowania i przyszłej wykładni artykułów, których dotyczą.

„1. W razie wątpliwości dotyczących stosowania lub wykładni niniejszego regulaminu Przewodniczący może, bez uszczerbku dla jakichkolwiek wcześniejszych decyzji w tym zakresie, przekazać sprawę właściwej komisji do rozpatrzenia.

[...]” [tłumaczenie regulaminu nieoficjalne].

B — Okoliczności faktyczne leżące u podstaw sporu

[...]

4. Jeżeli grupa polityczna lub co najmniej trzydziestu dwóch posłów wniesie sprzeciw wobec wykładni właściwej komisji, sprawę przedkłada się do rozpatrzenia Parlamentowi, który podejmuje decyzję zwykłą więk-

8. Pismem z dnia 19 lipca 1999 r. pewna liczba posłów do Parlamentu, należących do różnych ugrupowań politycznych, zgłosiła Przewodniczącemu Parlamentu, zgodnie z art. 29 ust. 4 regulaminu, utworzenie „Grupy Technicznej Posłów Niezrzeszonych (TPN) — Grupy Mieszanej”, której deklarowanym celem było zagwarantowanie każdemu posłowi możliwości pełnego wykonywania mandatu poselskiego.

9. „Warunki utworzenia” Grupy TPN zawierały następujące wskazówki:

„Ugrupowania sygnatariusze potwierdzają swoją wzajemną i całkowitą niezależność polityczną, co oznacza:

- swobodę głosowania, zarówno w komisjach, jak i na posiedzeniach plenarnych;

- że każde ugrupowanie będzie się powstrzymywać od wypowiedzania w imieniu wszystkich posłów grupy;

- że celem zebrań grupy będzie wyłącznie przyznawanie czasu wypowiedzi, jak również rozwiązywanie wszelkich problemów administracyjnych i finansowych dotyczących grupy;

- że prezydium grupy będzie się składać z przedstawicieli różnych ugrupowań.”

10. Z protokołu posiedzenia plenarnego z dnia 20 lipca 1999 r.³ wynika, że Przewodnicząca Parlamentu oświadczyła, iż „otrzymała od dwudziestu dziewięciu posłów zgłoszenie o utworzeniu nowej grupy politycznej pod nazwą Grupy Technicznej Posłów Niezrzeszonych (TPN)”.

Przewodniczący pozostałych grup politycznych, uznając, że w tym przypadku nie został spełniony wymóg dotyczący pokrewieństwa politycznego, złożyli wniosek o dokonanie wykładni art. 29 ust. 1 przez Komisję Spraw Konstytucyjnych i uznanie zainteresowanych posłów, do czasu zajęcia stanowiska przez komisję, za niezrzeszonych.

11. Pismem z dnia 28 lipca 1999 r. przewodniczący Komisji Spraw Konstytucyjnych powiadomił Przewodniczącą Parlamentu, że:

„Na posiedzeniu w dniach 27 i 28 lipca 1999 r. Komisja Spraw Konstytucyjnych rozpatrzyła wniosek o dokonanie wykładni art. 29 [ust.] 1 regulaminu, przekazany przez Konferencję Przewodniczących podczas posiedzenia z dnia 21 lipca 1999 r.

3 — Dz.U. C 301, str. 1.

Po pogłębionej dyskusji i przy piętnastu głosach za, dwóch przeciw i jednym wstrzymującym się Komisja Spraw Konstytucyjnych dokonała następującej wykładni art. 29 [ust.] 1 regulaminu:

Zgłoszenie utworzenia [Grupy TPN] jest niezgodne z art. 29 [ust.] 1 [regulaminu].

Zgłoszenie utworzenia tej grupy, w szczególności załącznik 2 do pisma o utworzeniu wystosowanego do Przewodniczącego Parlamentu Europejskiego, wyklucza wszelkie pokrewieństwo polityczne. Przyznaje ono poszczególnym ugrupowaniom sygnatariuszom całkowitą niezależność polityczną wewnątrz grupy.

Proponuję wprowadzić, jako uwagę wyjaśniającą brzmienie art. 29 [ust.] 1 regulaminu, następujący tekst:

»W rozumieniu niniejszego przepisu nie jest dopuszczalne utworzenie grupy, która otwarcie wyłącza swój charakter polityczny i pokrewieństwo polityczne swoich członków.«

[...]”.

12. Na podstawie art. 180 ust. 4 regulaminu Grupa TPN wniosła sprzeciw odnośnie do uwagi wyjaśniającej zaproponowanej przez Komisję Spraw Konstytucyjnych. Uwaga ta została jednak przyjęta przez Parlament większością głosów w wyniku głosowania na posiedzeniu plenarnym w dniu 14 września 1999 r.⁴.

C — Żądania i zarzuty skargi o stwierdzenie nieważności

13. Pismem z dnia 19 listopada 1999 r. Front national wniósł do Sądu Pierwszej Instancji o stwierdzenie nieważności decyzji Parlamentu Europejskiego o rozwiązaniu Grupy TPN oraz o obciążenie kosztami pozwanej instytucji (sprawa T-327/99).

Podniesione zostały następujące zarzuty: 1) błędna wykładnia art. 29 ust. 1 regulaminu, 2) naruszenie zasady równego traktowania i przepisów regulaminu oraz brak podstawy prawnej przejawiający się w tym, że Parlament popełnił błąd, przystępując do oceny zgodności zasad funkcjonowania Grupy TPN z art. 29 ust. 1 regulaminu i uznając, że członków tej grupy nie łączyło pokrewieństwo polityczne, 3) naruszenie

4 — Należy oczekiwać, że podobna sytuacja nie powtórzy się, mając na względzie nową wykładnię art. 29 ust. 1 regulaminu, zawartą w jego piętnastym wydaniu z lutego 2003 r. (Dz.U. L 61, str. 1).

zasady równego traktowania w odniesieniu do członków Grupy TPN, 4) nieprzestrzeganie tradycji parlamentarnych wspólnych dla Państw Członkowskich, 5) naruszenia istotnych wymogów proceduralnych, 6) domniemanie obejścia procedury.

1999 r., będąc deklaratoryjną interpretacją przepisu o charakterze generalnym, nie dotyczył skarżącego bezpośrednio w rozumieniu art. 230 akapit czwarty WE.

16. Analizę tego zarzutu zawierają pkt 66 i 67 wyroku:

14. W dniu 5 października 1999 r. J.-C. Martinez i Ch. de Gaulle zaskarżyli decyzję Parlamentu Europejskiego z dnia 14 września 1999 r. zatwierdzającą stanowisko Komisji Spraw Konstytucyjnych odnośnie do zgodności zgłoszenia utworzenia Grupy TPN z art. 29 regulaminu (sprawa T-222/99); w dniu 22 listopada 1999 r. decyzję tę zaskarżyli: E. Bonino, M. Pannella, M. Cappato, G. Dell'Alba, B. Della Vedova, O. Dupuis i M. Turco oraz Lista Emma Bonino.

„66 W odniesieniu do sprawy T-327/99 należy podkreślić, że Front national, będący francuską partią polityczną, jest osobą prawną, której cel statutowy stanowi propagowanie, za pośrednictwem swoich członków, idei i projektów politycznych w ramach instytucji krajowych i europejskich. Front national wystawił listę wyborczą do Parlamentu w wyborach 1999 r. Wszyscy jego członkowie wybrani z tej listy znajdują się wśród założycieli Grupy TPN. W związku z aktem z dnia 14 września 1999 r. znajdują się oni wszyscy w sytuacji opisanej powyżej w pkt 59, co dotyczy bezpośrednio możliwości propagowania idei i projektów partii, którą reprezentują w Parlamencie Europejskim, a tym samym warunków realizowania statutowych zadań tej partii na płaszczyźnie europejskiej.

II — Zaskarżony wyrok

15. W sprawie T-327/99 Parlament nie podniósł formalnie zarzutu niedopuszczalności w trybie art. 114 regulaminu Sądu Pierwszej Instancji. Niemniej utrzymywał, że skarga o stwierdzenie nieważności winna zostać uznana za niedopuszczalną na tej podstawie, że akt z dnia 14 września

67 W tym stanie rzeczy uznać należy, że akt z dnia 14 września 1999 r. dotyczy bezpośrednio Front national.”

Zgodnie z powołanym wyżej pkt 59 wyroku:

„59 W tym względzie należy podkreślić, że akt z dnia 14 sierpnia 1999 r. pozbawia posłów, którzy zgłosili utworzenie Grupy TPN, możliwości zorganizowania w ten sposób grupy politycznej w rozumieniu art. 29 ust. 1 regulaminu, skutkiem czego posłowie ci są uważani za posłów niezrzeszonych, zgodnie z art. 30 regulaminu. [...] zatem posłowie ci wykonują swój mandat w warunkach odmiennych niż te, związane z przynależnością do grupy politycznej, w jakich mogliby działać, gdyby nie doszło do przyjęcia aktu z dnia 14 września 1999 r.”

17. W pkt 75 Sąd Pierwszej Instancji stwierdził dopuszczalność wszystkich trzech skarg o stwierdzenie nieważności, po czym, rozstrzygając co do istoty sprawy, uznał je za bezzasadne.

III — Odwołanie od zaskarżonego wyroku

18. Wyrok został zaskarżony przez J.-C. Martinez (sprawa C-488/01 P) i przez Front national (sprawa C-486/01 P). Obaj

skarżący wnieśli też o zawieszenie wykonania wyroku. Prezes Trybunału Sprawiedliwości połączył sprawy dla celów wydania postanowienia z dnia 21 lutego 2002 r., którym odmówił przyznania środka tymczasowego oraz zastrzegł orzeczenie w przedmiocie kosztów.

19. Odwołanie J.-C. Martinez (sprawa C-488/01 P) zostało rozstrzygnięte postanowieniem pełnego składu Trybunału Sprawiedliwości z dnia 11 listopada 2003 r. Zostało ono oddalone na podstawie art. 119 regulaminu Trybunału jako w części oczywiście niedopuszczalne, a w części oczywiście bezzasadne.

20. Pismem z dnia 17 grudnia 2001 r. Front national wnosi do Trybunału Sprawiedliwości⁵ o:

- stwierdzenie, że odwołanie jest dopuszczalne;
- stwierdzenie naruszenia przez Sąd Pierwszej Instancji prawa wspólnotowego;

⁵ — Większość zarzutów Front national, podniesionych na poparcie odwołania, jest zbieżna z tymi, które podnosił J.-C. Martinez. Na rozprawie adwokat partii politycznej oświadczył, że jest mu znana treść cytowanego postanowienia, i odmówił przedstawienia argumentów dotyczących tych zarzutów.

- uchylenie zaskarżonego wyroku;
- rozstrzygnięcie co do istoty sprawy i uchylenie zaskarżonego aktu, ewentualnie przekazanie sprawy Sądowi Pierwszej Instancji oraz
- obciążenie Parlamentu Europejskiego kosztami postępowania.

21. Parlament Europejski nie zaskarżył wyroku Sądu Pierwszej Instancji w dwumiesięcznym terminie przewidzianym w art. 56 akapit pierwszy Statutu Trybunału Sprawiedliwości⁶. Natomiast przy okazji odpowiedzi na odwołanie, złożonej w dniu 14 lutego 2002 r. złożył odwołanie wzajemne, wnosząc do Trybunału Sprawiedliwości o:

- nieuwzględnienie odwołania;

- uchylenie zaskarżonego wyroku w zakresie, w jakim uznaje on skargę o stwierdzenie nieważności wniesioną przez Front national za dopuszczalną;
- orzeczenie, że skarga Front national w sprawie T-327/99 jest niedopuszczalna, ewentualnie, że jest bezzasadna, oraz
- obciążenie Front national kosztami postępowania.

22. Prezes Trybunału Sprawiedliwości nie wyraził zgody na wniesienie repliki i dupliki w stosunku do odwołania głównego. Zezwolił natomiast, by Front national ustosunkował się w replice do argumentów przedstawionych przez Parlament Europejski na poparcie odwołania wzajemnego, w pkt 15-29 odpowiedzi na odwołanie, co nastąpiło w dniu 15 kwietnia 2002 r.

6 — Na pytanie zadane przeze mnie w trakcie rozprawy pełnomocnik Parlamentu odpowiedział, że jego służby prawne nie miały pewności co do możliwości zaskarżenia, podnosząc niedopuszczalność skargi, wyroku Sądu Pierwszej Instancji oddalającego tę skargę. W związku z tym Parlament skorzystał z odwołania Front national, aby wystąpić z odwołaniem wzajemnym. Niemniej istnieją sprawy, w których wnoszono do Trybunału Sprawiedliwości o częściowe uchylenie wyroku, wobec przyjęcia w sposób wyraźny lub milczący legitymacji czynnej jednej ze stron w pierwszej instancji, nawet jeśli odwołujący się nie uczestniczył w sporze albo w wyroku przyznano mu rację. Jako przykłady zacytuję wyroki z dnia 21 stycznia 1999 r. w sprawie C-73/97 P Francja przeciwko Comafra i in., Rec. str. I-185 i z dnia 26 lutego 2002 r. w sprawie C-23/00 P Rada przeciwko Boehringer i in., Rec. str. I-1873.

Z uwagi na to, że Parlament Europejski nie złożył pisma uzupełniającego, sekretariat Trybunału Sprawiedliwości zwrócił Front national pismo przesłane przezeń w dniu 27 maja 2002 r.

23. W dniu 9 grudnia 2003 r. odbyła się w sprawie C-486/01 P rozprawa, na której strony przedstawiły swoje stanowiska.

IV — Analiza odwołania

24. Mając na względzie fakt, że Parlament Europejski podnosi zarzut niedopuszczalności skargi o stwierdzenie nieważności wniesionej przez Front national z powodu braku legitymacji czynnej, powstaje pytanie, jaki porządek należy przyjąć przy rozpatrywaniu niniejszej sprawy: czy najpierw zbadać odwołanie główne, a następnie dopiero odwołanie wzajemne, czy w odwrotnej kolejności⁷. Mając świadomość odmiennych skutków przyjęcia pierwszej lub drugiej możliwości, uważam, że Trybunał Sprawiedliwości powinien wybrać tę drugą i rozpocząć od rozstrzygnięcia odwołania wzajemnego.

25. Powodów przemawiających za przyjęciem tego rozwiązania jest kilka. Z jednej strony, jeśli Trybunał Sprawiedliwości przystąpiłby najpierw do rozpoznawania odwoła-

nia głównego, mogłoby się okazać, iż byłby następnie zobligowany do orzekania w przedmiocie odwołania wzajemnego, nawet gdyby odwołanie główne okazało się niedopuszczalne⁸, podobnie w przypadku, gdyby okazało się bezzasadne⁹. Ponadto, jeśli uznałby, że Sąd Pierwszej Instancji prawidłowo zastosował art. 230 akapit czwarty WE, kolejność postępowania nie miałaby znaczenia. Gdyby jednak doszedł do przekonania, że wnoszący skargę o stwierdzenie nieważności błędnie został uznany za legitymowanego, główne odwołanie okazałoby się niedopuszczalne, w związku z czym wcześniejsze przystąpienie do rozpoznania istoty sprawy okazałoby się zbędne i dokonane z naruszeniem zasady ekonomii procesowej.

Z drugiej strony, jak wskazałem w opinii w sprawie Rada przeciwko Boehringer¹⁰,

7 — W Państwach Członkowskich istnieje bogaty wachlarz rozwiązań, jako że nie wszystkie przyznają stronom sporu możliwość, jaka wynika z art. 117 § 2 regulaminu. I tak w Austrii ten, kto nie zaskarżył wyroku w terminie, nie jest uprawniony do wystąpienia z odwołaniem wzajemnym, a w Grecji, gdzie dozwolona jest jedynie apelacja wzajemna, nie może ona zawierać wniosków innych niż wnioski osoby wnoszącej apelację. W Belgii, Hiszpanii, Finlandii i Szwecji uregulowana jest wyłącznie apelacja wzajemna. W ramach postępowania karnego Niemcy nie dopuszczają żadnego rodzaju skargi wzajemnej, we Francji natomiast wyłączone jest odwołanie wzajemne.

8 — Stopień samodzielności skargi wzajemnej w stosunku do postępowania głównego różni się w porządkach prawnych poszczególnych Państw Członkowskich. W Irlandii, Zjednoczonym Królestwie i Danii organ sądowy każdorazowo rozpoznaje środek wzajemny niezależnie od decyzji co do środka głównego. Podobnie rzecz ma się w Hiszpanii w przypadku apelacji wzajemnych w ramach postępowania cywilnego i administracyjnego. W Belgii i Holandii jedynie niedopuszczalność środka głównego z powodu nieważności lub uchybienia terminu pociąga za sobą niedopuszczalność środka wzajemnego. We Włoszech i we Francji dokonuje się rozróżnienia między środkiem wzajemnym wniesionym w terminie, który może ulec przekształceniu w środek główny, jeśli ten okaże się niedopuszczalny, oraz takim, który został wniesiony po terminie i który podziela los środka głównego. W Niemczech, Finlandii, Portugalii i Szwecji środek wzajemny jest pozbawiony jakiejkolwiek autonomii i jeśli środek główny okaże się niedopuszczalny, organ sądowy nie jest uprawniony do rozstrzygnięcia w przedmiocie wniosku wzajemnego.

9 — W praktyce ogółu systemów prawnych Państw Członkowskich nawet jeśli środek główny okaże się bezzasadny, środek wzajemny podlega rozpoznaniu przez sąd. Niektóre systemy wyróżniają jednak przypadki, w których bezzasadność jest oczywista. I tak w Niemczech, kiedy apelacja w postępowaniu cywilnym zostanie postanowieniem uznana za oczywiście bezzasadną, środek wzajemny traci rację bytu, chyba że sprawa ma istotne znaczenie lub orzeczenia co do istoty wymaga rozwój prawa albo zachowanie jednolitości orzecznictwa. W Finlandii, jeśli sąd nie rozstrzyga apelacji co do istoty, środek wzajemny również nie jest rozpoznawany. Podobnie rzecz ma się w Portugalii w postępowaniu cywilnym, gdzie jeśli w wyniku przedsądu apelacja zostanie uznana za oczywiście bezzasadną, sąd nie przystępuje do rozpoznawania środka wzajemnego.

10 — Wyżej wymieniony wyrok, pkt 31.

istnienie legitymacji czynnej skarżącego jest przesłanką procesową, której brak powoduje brak właściwości organu sądowego do rozpoznawania istoty sprawy¹¹.

A — Odwołanie wzajemne Parlamentu

1. Argumenty stron

26. Zdaniem Parlamentu, skarga o stwierdzenie nieważności wniesiona przez Front national (sprawa T-327/99) była niedopuszczalna z powodu braku legitymacji czynnej, jako że decyzja nie dotyczyła go bezpośrednio. Orzeczenie przez Sąd Pierwszej Instancji o dopuszczalności skargi oznacza błędną wykładnię art. 230 akapit czwarty WE oraz naruszenie prawa wspólnotowego w rozumieniu art. 58 Statutu Trybunału Sprawiedliwości.

27. Parlament podnosi przede wszystkim sprzeczność między pkt 67 i innymi frag-

mentami zaskarżonego wyroku, co może u osób, których wyrok dotyczy, wywołać wrażenie, iż ocena Sądu Pierwszej Instancji jest odwrotnością tej, która ostatecznie została przyjęta, przy czym brak jest uzasadnienia dla takiego zwrotu. Instytucja opiera się na tym, że — w odniesieniu do posłów tworzących Grupę TPN — wyrok zawiera twierdzenie, iż mogli oni uważać, że zaskarżona decyzja dotyczyła ich bezpośrednio, ponieważ pozbawiono ich możliwości utworzenia grupy politycznej zgodnie z art. 29 ust. 1 regulaminu. Za nie do przyjęcia uważa on, by posłów cieszących się szczególnym statusem oraz krajowych partii politycznych, które są go pozbawione, w tym samym stopniu dotyczyły akty Parlamentu. Dodaje, że gdyby uregulowania zawarte w statutach osób prawnych były warunkiem dopuszczalności wnoszonych przez nie skarg, oznaczałoby to, że ich legitymacja czynna zależałaby ostatecznie od nich samych i w takim razie skargi niektórych z nich byłyby dopuszczalne, a innych nie.

28. Po drugie, jego zdaniem, chociaż wskutek wydania zaskarżonej decyzji sytuacja niektórych posłów zmieniła się w ten sposób, że warunki propagowania idei i projektów politycznych ich partii mogły ewentualnie ulec pogorszeniu, pewne jest jedynie to, że wyłącznie członkowie Front national mają możliwość wykazania, że decyzja dotyczy ich bezpośrednio, natomiast wymienionej francuskiej partii politycznej dotyczy ona jedynie pośrednio.

¹¹ — Istotnym argumentem na poparcie tej tezy jest fakt, że podmioty, którym przysługuje czynna legitymacja procesowa przed organami wspólnotowymi, są wymienione w Traktacie WE (art. 226-228 WE odnośnie do skarg o uchybienie zobowiązaniom, art. 230 WE odnośnie do skarg o stwierdzenie nieważności, art. 232 WE odnośnie do skarg na bezczynność czy art. 236 WE odnośnie do skarg pracowniczych) i w Statucie (art. 40 odnośnie do interwencji, art. 56 i 57 odnośnie do odwołań), ale nie w regulaminie.

29. Po trzecie, zdaniem Parlamentu, jeden z aktów przyjętych w sferze jego organizacji wewnętrznej, regulujący status posłów, nie może wywierać skutków prawnych w odniesieniu do innych kwestii. Nawet jeśli Front national uczestniczył w wyborach z czerwca 1999 r., to po wyborach ustają stosunki prawne między partiami, które uczestniczyły w kampanii i weszły w skład izby. Wynika to z art. 4 ust. 1 aktu dotyczącego wyboru przedstawicieli do Parlamentu Europejskiego w powszechnym głosowaniu bezpośrednim oraz z art. 2 regulaminu¹², na podstawie którego posłowie wykonują swój mandat w sposób niezależny, nie mogą być związani instrukcjami, a ich mandat nie ma charakteru imperatywnego. W tych okolicznościach uznanie, że zaskarżona decyzja dotyczy Front national, byłoby równoznaczne ze zredukowaniem roli posłów do zwykłych pośredników między ich partią i Parlamentem, pozbawionych autonomii i własnej odpowiedzialności, niezgodnie z ich rzeczywistym statusem. Parlament dodaje, że art. 191 WE, który podkreśla znaczenie partii w sferze ponadnarodowej jako czynnika integracji Unii i elementu przyczyniającego się do kształtowania świadomości europejskiej i wyrażania woli politycznej obywateli¹³, nie ma znaczenia w niniejszej sprawie, ponieważ europejska partia polityczna jeszcze nie posiada statusu, który określałby jej prawa i obowiązki na forum wspólnotowym¹⁴, a z drugiej strony, z samej swojej natury powinna zawierać elementy z różnych Państw Członkowskich,

natomiast Front national, organizacja posiadająca zaplecze społeczne wyłącznie we Francji, jest tej cechy pozbawiona.

30. Po czwarte, Parlament wskazuje na negatywne skutki, jakie mogłoby wywołać uznanie dopuszczalności skargi. W przypadku przyjęcia stanowiska Sądu Pierwszej Instancji powstałoby niebezpieczeństwo zwiększenia napływu skarg od osób, których akty organizacji wewnętrznej przyjmowane przez Parlament dotyczyłyby jedynie pośrednio. Jako przykład podaje fundacje partii politycznych w przypadku, gdyby przestały otrzymywać subwencje należne grupom oraz inne partie, które w zależności od ich własnych statutowo mogłyby uznać, że dotyczą ich przepisy szczególnie regulaminu, zwłaszcza art. 152, regulujący skład komisji parlamentarnych czy art. 168 o tworzeniu i funkcjach delegacji międzyparlamentarnych, w których uwzględnia się równoważną reprezentację Państw Członkowskich i sił politycznych.

12 — Piętnaste wydanie, obecnie obowiązujące, cytowane wyżej.

13 — Patrz art. 45 ust. 4 projektu traktatu ustanawiającego konstytucję dla Europy, w którym pomijając kwestię znaczenia partii politycznych na poziomie europejskim jako czynnika integracji, odnotowano ich przyczynianie się do kształtowania świadomości europejskiej i wyrażania woli obywateli.

14 — To stwierdzenie nie jest już aktualne wobec ogłoszenia rozporządzenia (WE) nr 2004/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 4 listopada 2003 r. w sprawie przepisów regulujących partie polityczne na poziomie europejskim oraz zasad dotyczących ich finansowania (Dz.U. L 297, str. 1).

31. Front national stoi na stanowisku, że wspólnotowe organy sądowe powinny mieć możliwość skutecznej kontroli aktów Parlamentu Europejskiego, mając na uwadze znaczące zwiększenie jego kompetencji, władzy i środków działania.

Podnosi on, że zaskarżona decyzja dotyczy go bezpośrednio, jako że rozwiązanie Grupy TPN wywarło wpływ nie tylko na tworzących ją posłów, którzy utracili możliwość wykonywania licznych praw politycznych zarezerwowanych dla członków grup, ale także na partię, do której należeli. Front national uważa, iż posiada interes prawny w doprowadzeniu do sytuacji, w której przedstawiciele wybrani z jego list i w kampanii, na którą poniósł znaczne koszty, będą dysponować takimi samymi ułatwieniami jak inni posłowie, oraz podkreśla, że wszyscy członkowie rozwiązanej grupy narodowości francuskiej działali w tej partii. Odnosnie do poniesionych strat finansowych przytacza pozycje wpisane w części 3707 budżetu, w szczególności dotyczące wydatków o charakterze administracyjnym i sekretariatu (3707/1), jak również te związane z działalnością polityczną grup (3707/2): podczas gdy dotacja roczna dla posła — członka grupy sięga 36 698,28 euro, dla posła niezrzeszonego wynosi jedynie 9 909,19 euro.

32. Na koniec zaznacza on, że skoro Trybunał Sprawiedliwości uznał dopuszczalność skargi ugrupowania politycznego na decyzję Parlamentu Europejskiego naruszającą zasadę równości partii w kampanii wyborczej¹⁵, nie powinien również odmawiać legitymacji czynnej partii, która domaga się równego traktowania już po wyborach. Wyborcy Front national mają prawo domagać się tego, aby byli reprezentowani w takich samych warunkach, w jakich działają parlamentarzyści z innych grup.

2. Front national jako podmiot, którego dotyczy zaskarżona decyzja

33. Na podstawie art. 230 akapit czwarty WE każda osoba fizyczna lub prawna może wnieść „skargę na decyzje, których jest adresatem, oraz na decyzje, które mimo przyjęcia w formie rozporządzenia lub decyzji skierowanej do innej osoby dotyczą jej bezpośrednio i indywidualnie”¹⁶.

16 — Pragnę podkreślić godny pochwały wysiłek rzecznika generalnego Jacoba, zmierzający do ponownego zdefiniowania pojęcia aktu dotyczącego indywidualnie, widoczny w opinii przedstawionej w dniu 21 marca 2002 r. w sprawie C-50/00 P Unión de pequeños agricultores przeciwko Radzie, w której zapadł wyrok z dnia 25 lipca 2002 r., Rec. str. I-6677. W sposób przekonujący bronił on tezy, że wykładni art. 230 akapit czwarty należy dokonywać w sposób zgodny z zasadą skutecznej ochrony sądowej. Jego zdaniem, nie ma powodów narzucających rozumienie pojęcia osoby, której akt dotyczy indywidualnie, w sposób wymagający, aby jednostka zamierzająca zaskarżyć akt o charakterze ogólnym odróżniała się od każdej innej osoby, której akt ten dotyczy w sposób analogiczny do adresata. Zaproponował on przyjęcie, że warunek ten jest spełniony wówczas, gdy z uwagi na konkretne okoliczności dany akt może zaszkodzić jej istotnym interesom. Na reakcję Trybunału nie trzeba było czekać. W wyroku wydanym zaledwie cztery miesiące później, przyznając wprawdzie, że ten wymóg winien być stosowany w świetle zasady skutecznej ochrony sądowej i z uwzględnieniem okoliczności mogących zindywidualizować skarżącego, uznał on, że taka wykładnia nie może prowadzić do pominięcia warunku narzuconego przez Traktat bez przekraczania kompetencji przyznanych sądowi wspólnotowemu i że to Państwa Członkowskie są właściwe do zmiany obowiązującego stanu prawnego na podstawie art. 48 UE. Sąd Pierwszej Instancji przyłączył się do tego poglądu w wyroku z dnia 3 maja 2002 r. w sprawie T-177/01 Jégo-Quéré przeciwko Komisji, Rec. str. II-2365. W orzeczeniu tym, przyznając, że według kryteriów wymaganych przez orzecznictwo, skarżącego nie dotyczyło bezpośrednio rozporządzenie Komisji o charakterze ogólnym, uznał jednak, zgadzając się z definicją zaproponowaną przez rzecznika generalnego, jego legitymację do wniesienia skargi, aby nie pozbawiać go skutecznej ochrony prawnej. Komisja odwołała się od wyroku i sprawa nie jest zakończona.

15 — Wyrok z dnia 23 kwietnia 1986 r. w sprawie 294/83 Zieloni przeciwko Parlamentowi, Rec. str. 1339.

Zgodnie z analizą dokonaną przez Sąd Pierwszej Instancji w pkt 28-34 wyroku, z którymi się zgadzam, zaskarżona decyzja Parlamentu Europejskiego sprowadza się do stwierdzenia nieistnienia Grupy TPN z mocą wsteczną wskutek niezgodności z art. 29 ust. 1 regulaminu. Bezsporne jest, że akt ten wywołuje bezpośrednie i natychmiastowe skutki w stosunku do posłów, którzy do tej chwili w swoim przekonaniu tworzyli grupę polityczną. Jak zaznaczono w pkt 65 wyroku, sporny akt, bez potrzeby podejmowania dodatkowych środków, uniemożliwił im korzystanie z art. 29 regulaminu, ze szkodą dla warunków sprawowania funkcji, a zatem należałoby przyjąć, że dotyczył ich bezpośrednio.

34. Następnie należy zbadać, czy Front national, do którego należało kilka osób tworzących Grupę TPN¹⁷, może wykazać, że zaskarżona decyzja dotyczyła bezpośrednio również jego.

35. Z orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości wynika, że zaskarżany akt wspólnotowy musi wywierać bezpośredni wpływ na sytuację prawną danej osoby, nie dopuszczając żadnej uznaniowości po stronie osób go wykonujących, co ma mieć charakter automatyczny i wynikać musi z samego aktu

wspólnotowego, bez potrzeby stosowania przepisów pośrednich¹⁸.

36. Zgodnie z tym orzecznictwem nie wydaje się, aby Front national spełniał warunki wymagane przez art. 230 akapit czwarty WE.

37. Rozumowanie Sądu Pierwszej Instancji, które doprowadziło do uznania, w pkt 67 wyroku, że zaskarżona decyzja dotyczyła bezpośrednio Front national, jest bardzo zwięzłe i związane ze skutkami, jakie orzeczenie nieistnienia grupy wywoływało wobec poszczególnych posłów, a nie wobec partii.

Zgodnie z pkt 59 wyroku kandydaci wybrani z listy tej francuskiej partii zostali pozbawieni możliwości zorganizowania się w formie grupy politycznej poprzez Grupę TPN

17 — Spośród dziesięciu posłów francuskich, którzy obecnie są niezrzeszeni, pięciu należy do Front national. Patrz <http://www.europarl.eu.int>.

18 — Zobacz wyroki z dnia 13 maja 1971 r. w sprawach od 41/70 do 44/70 International Fruit Company i in. przeciwko Komisji, (Rec. str. 411, pkt 23-29); z dnia 6 marca 1979 r. w sprawie 92/78 Simmenthal przeciwko Komisji (Rec. str. 777, pkt 25 i 26); z dnia 29 marca 1979 r. w sprawach: 113/77 NTN Toyo Bearing przeciwko Radzie (Rec. str. 1185, pkt 11 i 12), 118/77 ISO przeciwko Radzie (Rec. str. 1277, pkt 26), 119/77 Nippon Seiko przeciwko Radzie i Komisji (Rec. str. 1303, pkt 14), 120/77 Koyo Seiko przeciwko Radzie i Komisji (Rec. str. 1337, pkt 25) i 121/77 Nachi Fujikoshi i in. przeciwko Radzie (Rec. str. 1363, pkt 11); z dnia 11 lipca 1985 r. w sprawach 87/77, 130/77, 22/83, 9/84 i 10/84 Salerno i in. przeciwko Komisji i Radzie, (Rec. str. 2523, pkt 31); z dnia 17 marca 1987 r. w sprawie 333/85 Mannesmann-Röhrenwerke przeciwko Radzie (Rec. str. 1381, pkt 14); z dnia 14 stycznia 1988 r. w sprawie 55/86 Arposol przeciwko Radzie (Rec. str. 13, pkt od 11 do 13); z dnia 26 kwietnia 1988 r. w sprawie 207/86 Apesco przeciwko Komisji (Rec. str. 2151, pkt 12); z dnia 26 czerwca 1990 r. w sprawie C-152/88 Sofrimport przeciwko Komisji (Rec. str. I-2477, pkt 9) i z dnia 5 maja 1998 r. w sprawie C-404/96 P Glencore Grain przeciwko Komisji (Rec. str. I-2435, pkt 41).

i uznani za posłów niezrzeszonych, czego skutkiem było zmniejszenie udogodnień w sprawowaniu ich funkcji. Z tego stwierdzenia w pkt 66 Sąd wywodzi wniosek, że powstała sytuacja dotyczy bezpośrednio warunków propagowania idei i projektów ugrupowania reprezentowanego w Parlamencie Europejskim i, tym samym, realizowania jego celu statutowego na forum Unii.

38. Zgadzam się z instytucją, której dotyczy przedmiotowa skarga, że ewentualne skutki zaskarżonej decyzji w stosunku do Front national są jedynie pośrednie, natomiast bezpośrednio wywarły one wpływ na posłów, którzy, pozbawieni możliwości obrony projektów i idei partii w ramach grupy politycznej, zmuszeni zostali od tej chwili czynić to indywidualnie.

39. Argumenty przedstawione przez Front national w niniejszym postępowaniu również mnie nie przekonały.

40. Po pierwsze, pomimo iż partia polityczna w trakcie wyborów dąży do tego, aby jej kandydaci, jeśli zostaną wybrani, wykonywali swój mandat w takich samych warunkach,

jak inni parlamentarzyści¹⁹, nie daje jej to uprawnienia, aby jej przedstawiciele utworzyli swoją własną grupę bądź przyłączyli się do jednej z tych, które się utworzą. Potwierdza to sam regulamin: z jednej strony, zgodnie z art. 29 ust. 2 każda grupa polityczna powinna składać się z posłów pochodzących z więcej niż jednego Państwa Członkowskiego (Front national jest partią o zasięgu wyłącznie francuskim); z drugiej strony ustęp 1 tego przepisu pozwala posłom łączyć się w grupy stosownie do pokrewieństwa politycznego (w trakcie kampanii wyborczej nie jest znany skład przyszłej izby, w związku z czym nie jest również wiadome, czy liczba przedstawicieli innych Państw Członkowskich dzielących ideologię partii o zasięgu krajowym będzie wystarczająca).

41. Po drugie, decyzja z dnia 14 września 1999 r. nie narusza zasady równości posłów w wykonywaniu mandatu. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości „[...] dyskryminacja może polegać jedynie na stosowaniu różnych norm do porównywalnych sytuacji lub tej samej

19 — Parlament wyciągnął pewne wnioski z pkt 157 zaskarżonego wyroku, w którym Sąd Pierwszej Instancji nakłonił go do zbadania, czy wszystkie różnice w traktowaniu posłów będących członkami grupy i niezrzeszonych są konieczne i obiektywnie usprawiedliwione oraz zniesienia różnic, które nie spełniają tych wymogów. Na przykład decyzja Prezydium z dnia 2 lipca 2003 r. zmieniła wewnętrzne uregulowanie dotyczące wykorzystania pozycji z części 3701 budżetu, przeznaczonej na pokrycie wydatków administracyjnych i obsługi grup politycznych oraz sekretariatu posłów niezrzeszonych, a także związanych z działalnością polityczną i informacyjną grup politycznych i posłów niezrzeszonych. Decyzja ta została zaskarżona w sprawie T-357/03 Gollnisch i in. przeciwko Parlamentowi.

normy w różnych sytuacjach”²⁰. Europejski Trybunał Praw Człowieka, idąc śladem zasad, które wylaniają się z praktyki sądowej licznych państw demokratycznych, uważa, że do naruszenia zasady równości dochodzi wówczas, gdy różnica traktowania w wykonywaniu prawa gwarantowanego przez Konwencję jest pozbawiona obiektywnego i racjonalnego usprawiedliwienia.²¹

42. Parlament Europejski, ustalając zasady swojego działania, postanowił w regulaminie sprzyać organizowaniu się posłów w grupy polityczne, stawiając wymóg pochodzenia z więcej niż jednego Państwa Członkowskiego. Ułatwienia w tworzeniu grup zwiększają się wraz ze wzrostem liczby państw, z których pochodzą parlamentarzyści, do tego stopnia, że jeśli pochodzą oni z przynajmniej czterech państw, wystarczy, że będzie ich czternastu. Jedynym narzuconym warunkiem jest grupowanie się zgodnie z orientacją ideologiczną.

Oczywiste jest, że posłowie pochodzący z jednego Państwa Członkowskiego, których nie łączy pokrewieństwo polityczne z innymi członkami izby, znajdują się w odmiennej sytuacji niż ci, którzy wobec istnienia takiego pokrewieństwa łączą się w grupę parlamentarną, w związku z czym nie można domagać się równego traktowania jednych i drugich.

20 — Wyroki z dnia 14 lutego 1995 r. w sprawie C-279/93 Schumacker, Rec. str. I-225, pkt 30; z dnia 27 czerwca 1996 r. w sprawie C-107/94 Asscher, Rec. str. I-3089, pkt 40; z dnia 22 października 1998 r. w sprawach połączonych C-9/97 i C-118/97 Jokela i Pitkäranta, Rec. str. I-6267, pkt 45 i z dnia 14 września 1999 r. w sprawie C-391/97 Gschwind, Rec. str. I-5451, pkt 21.

21 — Wyrok z dnia 23 lipca 1968 r. Belgijska kwestia językowa, seria A, nr 6, część I, tytuł B, pkt 10.

43. Po trzecie, straty finansowe podnoszone przez Front national dotyczą w istocie posłów, ponieważ pozycje wpisane w tych częściach budżetowych nie są przeznaczone dla partii, do których należą.

44. Na koniec, regulamin Parlamentu Europejskiego nie uznaje jakiegokolwiek uczestnictwa krajowych partii politycznych w jego organizacji i funkcjonowaniu. Wybrani przedstawiciele wykonują swoje funkcje niezależnie, nie podlegają instrukcjom ani wiążącym poleceniom. Głosują indywidualnie i osobiście. Mogą przystępować do grupy politycznej, zmieniać grupę lub pozostawać niezrzeszeni. Zgadzam się z Parlamentem co do tego, że w tych warunkach zaskarżona decyzja dotyczyła Front national wyłącznie pośrednio, poprzez skutki, jakie niezaprzeczalnie wywarła w odniesieniu do kandydatów wybranych z jego listy.

45. Z powyższych rozważań wynika, że Front national nie spełnia przesłanek legitymacji czynnej wymaganych w art. 230 akapit czwarty WE, albowiem sporna decyzja nie dotyczyła go bezpośrednio.

Z tych względów Sąd Pierwszej Instancji błędnie zastosował prawo, uznając, w pkt 67

wyroku z dnia 2 października 2001 r., że przedmiotowa decyzja dotyczyła skarżącego bezpośrednio.

46. Należy zatem uznać za zasadne odwołanie wzajemne Parlamentu Europejskiego oraz uchylić wyrok Sądu Pierwszej Instancji w części, w jakiej uznał dopuszczalność wniesionej przez Front national skargi o stwierdzenie nieważności decyzji z dnia 14 września 1999 r.

47. W myśl art. 61 zd. drugie Statutu Trybunał Sprawiedliwości, uchylając wyrok Sądu Pierwszej Instancji, może wydać orzeczenie ostateczne w sprawie, jeśli stan postępowania na to pozwala lub skierować sprawę do ponownego rozpoznania przez Sąd Pierwszej Instancji. Jednym z przypadków, w których znajduje zastosowanie pierwsza z możliwości przewidzianych w tym przepisie jest błąd *in judicando*, pod warunkiem że ustalenia faktyczne są kompletne i wystarczające dla rozstrzygnięcia i nie ma potrzeby przeprowadzać jakichkolwiek dowodów. Wydaje się to być w zwyczaju Trybunału Sprawiedliwości, choć z reguły nie przedstawia on motywów, dla których uznał, że stan sprawy pozwala mu na jej osądzenie²².

Właściwe wydaje się, aby Trybunał Sprawiedliwości wypowiadał się co do istoty sprawy, kiedy z akt sprawy wynika, że jest ona dostatecznie wyjaśniona²³, co jest zgodne z umiejscowieniem tego sądu przez prawodawcę wspólnotowego jako współczesnego sądu kasacyjnego, wyposażonego w daleko idącą swobodę wydawania orzeczeń uchylających, kiedy uzna to za stosowne²⁴.

48. W tym przypadku nie ulega wątpliwości, że zagadnienie przedstawione w odwołaniu Trybunałowi Sprawiedliwości jest natury ściśle prawnej. Należy zatem przyjąć tę hipotezę i stwierdzić niedopuszczalność skargi o stwierdzenie nieważności wniesionej przez Front national wobec braku po jego stronie legitymacji czynnej.

B — Odwołanie główne

49. W związku z tym, że Front national nie posiadał legitymacji do wniesienia skargi o stwierdzenie nieważności w pierwszej instancji, nie posiada jej również do wniesienia odwołania od wyroku. W związku z tym należy stwierdzić, że odwołanie wniesione przez tę stronę do Trybunału Sprawiedliwości jest niedopuszczalne.

22 — Na ogół ogranicza się do wskazania, w sposób wysoce lakoniczny, że ma to miejsce w konkretnej sprawie. Wyroki z dnia 5 października 2000 r. w sprawach połączonych C-432/98 P i C-433/98 P Rada przeciwko Chvatal i in., Rec. str. I-8535, pkt 37 oraz z dnia 9 stycznia 2003 r. w sprawie C-76/00 P Petrotub i Republica przeciwko Radzie, Rec. str. I-79, pkt 93.

23 — Zobacz J. Héron: *Droit judiciaire privé*, Ed. Montchrétien, Paryż 1991, str. 517; J. Vincent i S. Guinchard: *Procédure civile*, Ed. Dalloz, Paryż 1994, str. 922.

24 — J. Nieva Fenoll: *El recurso de casación ante el Tribunal de Justicia de las Comunidades Europeas*, Ed. Bosch, Barcelona 1998, str. 430.

V — W przedmiocie kosztów

żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę.

50. Zgodnie z art. 122 regulaminu Trybunał Sprawiedliwości rozstrzyga o kosztach wówczas, gdy odwołanie jest zasadne i Trybunał orzeka wyrokiem kończącym postępowanie w sprawie.

51. W myśl art. 69 § 2 regulaminu, który na podstawie art. 118 stosuje się w przypadku odwołań, kosztami zostaje obciążona, na

Skoro zatem odwołanie Front national było niedopuszczalne, a Parlament złożył wniosek o obciążenie go kosztami, strona ta winna ponieść koszty sporu. Odnośnie postępowania w przedmiocie środków tymczasowych, w którego toku Prezes Trybunału Sprawiedliwości wydał postanowienie z dnia 21 lutego 2002 r. z pozostawieniem rozstrzygnięcia o kosztach do czasu zakończenia sporu głównego, Front national powinien ponieść koszty własne oraz połowę kosztów poniesionych przez Parlament Europejski.

VI — Wnioski

W świetle powyższych rozważań proponuję, aby Trybunał:

- 1) na podstawie odwołania wzajemnego wniesionego przez Parlament Europejski uchylił wyrok Sądu Pierwszej Instancji z dnia 2 października 2001 r. w sprawach połączonych T-222/99, T-327/99 i T-329/99 Martinez i in. przeciwko Parlamentowi Europejskiemu z powodu uznania za dopuszczalną wniesionej

przez Front national skargi o stwierdzenie nieważności decyzji z dnia 14 września 1999 r. rozwiązującej Grupę Techniczną Posłów Niezrzeszonych (TPN) ze skutkiem wstecznym;

- 2) stwierdził niedopuszczalność skargi o stwierdzenie nieważności wniesionej przez Front national;
- 3) stwierdził niedopuszczalność odwołania głównego wniesionego przez Front national;
- 4) obciążył Front national kosztami postępowania, w tym połową wydatków poniesionych przez Parlament Europejski w postępowaniu w przedmiocie środków tymczasowych.